

Százharminc éves a Pátria Nyomda

Matusek-Faludi Viktória

A Pátria Nyomda két világháborút, egy forradalmat, sok összeolvadást, a privatizációt és több technológiai váltást is megélt. A nyomdaipar 550 éves múltjából gyakorlatilag a legtöbb technológiát és eljárást e nyomda falai között alkalmazták a termelésben. A nyomda átköltözése a belvárosi telephelyről a külvárosba szintén nagy változást hozott a működésben. A Dombrádi család többségi tulajdonossá válásakor egy új időszak kezdődött a Pátria életében. Az elmúlt években pedig a külső tényezők, a pandémia, a papír- és nyersanyagárak drasztikus emelkedése egy teljesen új üzletpolitika bevezetését eredményezte. Orgován Katalin vezérigazgatóval beszélgettünk a kerek évforduló kapcsán.

Százharminc év alatt összesen hány dolgozó munkája éltette a Pátria Nyomdát?

Sok száz ember munkája járult hozzá a Pátria történetéhez. „2003 óta van elektronikus nyilvántartásunk, amely adatbázisként kezeli a dolgozók adatait. A jubileumi ünnepségre készül-

ve meglepve láttuk, hogy az elmúlt húsz évben több mint 1200 név szerepelt az alkalmazottak névsorában” – emlékszik vissza a szervezési munkára a vezérigazgató. Ebből az adatból kiindulva Orgován Katalin becslése szerint a cég története alatt több mint 10 000 főre tehető a Pátriához kötődő dolgozók száma. Ma 400 fő dolgozik a budapesti központban és a 36 telephelyen.

A jubileumi ünnepségsorozat keretében szervezett nyugdíjas-találkozón megható volt látni a résztvevők lelkesedését és örömet, ami a sze-

mükben csillogott, amikor megtalálták magukat a dolgozók neveiből összeállított emlékfalon.

A Pátria a nyomdaipar teljes evolúciós átalakulását végigvitte, az ólombetűtől az RFID címkékig. Milyen mérföldkövek a legfontosabbak a cég fejlődési útján az ezredforduló után?

Az utolsó húsz évben történt talán a legtöbb változás. A Pátria az ofszetnyomdák közül az elsőként lépett be a digitális nyomtatás területére: a nagy volumenű digitális nyomtatás, a tranzakciós nyomtatás, a kispéldányszámú és a dekorációs nyomtatás alapvető megújulást jelentett a hagyományos ofszettermékek gyártásához képest. A másik ilyen mértékű technológiai megújulás a csomagolóanyag-piac felé nyitás volt. A 2014-ben indított stratégiaalkotás keretében feltérképeztük a hazai és nemzetközi lehetőségeket, piaci információkat gyűjtöttünk, gazdasági adatokat és kutatásokat elemeztünk, és ezek alapján döntöttük el, hogy a csomagolóanyag-gyártás irányába kell elmozdulnunk.

A megújulás alapeleme a tanulás?

A flexó egy különleges terület, amit régebben nem tanítottak rendszeresen, sőt a mai napig nem

Orgován Katalin vezérigazgató

Most már ki merem mondani: öt évig tartott.

Rengeteg erőforrást kellett ebbe a projektbe invesztálnunk, hogy megtanuljunk gyártani. Sokan nem gondolnák, hogy a flexónyomatás sokkal bonyolultabb, mint az ofsetnyomatás. Többféle felhasználói igény és alapanyag bonyolítja a folyamatot. A Pátria számára nem volt új, hogy több funkcionalitásnak is meg kell felelni az itt készülő termékeknek. A tranzakciós nyomtatásnál például már megtapasztaltuk, hogy a további felhasználás kritériumait messzemenően figyelembe vegyük, és már a folyamat elején számoljunk ezekkel a kívánalmakkal is – ez már a thermopapírok, leporellók idején is nagy előrelátást, a további felhasználásra alkalmazott gépek ismeretét igényelte.

a súlyának megfelelően szerepel a tananyagban. Ebből fakadóan nincs szabad kapacitás a képzett szakemberekből a munkaerőpiacon, a szükséges tapasztalattal rendelkező flexószakemberek tudásukat azon a munkahelyen szerezték meg, ahová kötődnek is. A címkegyártáshoz alkalmas keskenypályás flexóberuházást úgy léptük meg, hogy nem volt kész tudással rendelkező szakértő csapatunk, a technológia hozzáférhető volt, de meg kellett tanulnunk használni.

Flexó = új kihívások?

Nyilván ezért ez egy sokkal kényesebb piac, lassabban hoznak döntéseket, erősebbek a beágyazódások. Itt is nagyon fontos az ár, de egészen más a kereskedelmi és technológiai folyamat, más az értékesítés is, ehhez fel kell nőni. A gyermekbetegségeken is át kellett esni, ami olykor frusztrációt okozott, hiszen megszoktuk, hogy képesek vagyunk rutinból jót gyártani, és most van egy terület, ahol ez nem kézenfekvő.

Megoldás- és technológiaorientált működésre rendezkedtünk be

Ma már kevés, hogy egy jól működő nyomda vagyunk, nyomtatni tudunk – valamilyen IT-megoldással, valamilyen többlettudással meg kell támogatni a nyomdatermékeket. A nagyobb projektek pedig már komoly termék- és technológiai fejlesztést igényelnek. Kevés az olyan nagyobb volumenű megrendelés, amely a meglévő rutinra támaszkodva kész megoldással kivitelezhető, az új elvárások egyúttal gondolkodást és fejlesztéseket igényelnek.

Orgován Katalin második alkalommal vezérigazgatója a Pátriának. A Kínában töltött időszak tapasztalatai hoztak-e új inspirációt, más szemléletmódot az előző gyakorlathoz képest?

A legfontosabb, amit Kínában tanultam, az emberek roppant rugalmassága. Amikor úgy érzik, hogy valami nem vagy nem jól működik, azonnal keresnek másik utat vagy megoldást. Ezt megtanulva tőlük én is könnyebben elengedek dolgokat, ha úgy érzem, hogy túl sok falba ütközünk. Helyette oda összpontosítok, ahol érzem, hogy megnyílnak az ajtók, és lendületet kap a folyamat. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy

ha fel kell nőni egy feladathoz, akkor ne tennénk erőfeszítéseket. Csupán a görcsösséget mellőzzük, ami sok frusztrációt és stresszt okoz. A lelki rugalmasságunkkal nem akadunk fenn szokatlan dolgokon, és nem csinálunk érzelmi kérdést egy-egy kudarcból. Ezen most is dolgozunk kollégáimmal, nem tagadom, kihívás, mert nem így szocializálódtunk, de jó úton haladunk itt is, már vannak eredményeink e téren is.

Hogyan sikerült átalakítani korszerűen működő, modern, szabályozott és sikeres nagyvállalattá a Pátriát veszteségek, áldozatok nélkül?

Folyamatfejlesztés! Lépésről lépésre haladtunk végig a vállalati működésen, célul tűztük ki, hogy szabályozott folyamataink legyenek. Megkerestük a kritikus pontokat, az elakadásokat, majd közösen kialakítottuk a szükséges kereteket, igazi csapatmunka volt. Rendszeresen auditáljuk a folyamatainkat, hogy működik-e, betartják-e a kollégák, van-e változtatási javaslat. Kilencvennyolc százalékban változatlan a folyamat, jó munkát végeztünk! Különösen fontosnak tartjuk, hogy a professzionális folyamatok mellett – amik már-már egy multi szervezettségével érnek fel – a „családias légkört” fent tudtuk tartani, sőt erősíteni is tudtuk azzal, hogy figyelünk egymásra, egyfajta „családi multiként”.

Orgován Katalin egy riportban a vezérigazgatói szerepről így nyilatkozott: „A végzettség, a tapasztalat, az évek mind nagyon sokat számítanak, de van valami, ami mindennél fontosabb, ami nélkül bármilyen kiváló minőségekkel is rendelkezünk, nem történik meg a »csoda«.

Mégpedig az, hogy egyszer legyen valaki, aki abban a helyzetben van, hogy téged is helyzetbe tudjon hozni. És ez a befolyásos ember bízik benned. Szamba vettem, nekem négy ilyen ember van az életemben. Hálás vagyok nekik!” Ki ez a négy ember?

Mindenekelőtt segítők és példaképem, az első főnököm, Sóvágó Endre, a Realsisztéma Dabasi Nyomda kereskedelmi vezetője volt, de dolgozott a Pátriában gyek-vezetőként, azt megelőzően pedig a Révay Nyomdában tevékenykedett. Ő ajánlott be engem Bérczi Sándornak, a Műszaki Könyvkiadó ügyvezető igazgatójának, aki a műszaki vezető közelgő nyugdíjba vonulása miatt utódot keresett.

A második számomra fontos személy Bérczi Sándor, aki helyettesévé nevezett ki a Műszaki Kiadóban.

A harmadik személy, aki helyzetbe hozott, Dombrádi Olivér, aki hitt bennem annyira, hogy 2014-ben rám bízta az akkor már 120 éves cégét és annak akkor 330 munkavállalóját.

A negyedik személy, akinek új lehetőséget köszönhettem, Vértes Gábor, aki a Nyomda- és Papíripari Szövetségnél javasolta, hogy elnök legyek, és ebben a tevékenységemben támogattott is.

Azóta van egy ötödik személy is dr. habil Horváth Csaba személyében: őt váltottam az NYPSZ elnöki pozíciójában, és első perctől kezdve élvezem támogatását a szövetségben, most pedig ő a témavezetőm a doktori iskolában.

Nem akarnék és talán nem is tudnék fontossági sorrendet felállítani a fent említett személyek között, de mindegyikükről elmondható, hogy az adott szó szentsége és a teljes bizalom bátorsága mindegyikükben fellelhető.

Hogyan folytatódik a születésnap i ünnepségsorozat a tátrai túrát követően?

A Pátia-csúcs meghódítása után először a nyugdíjasokkal ünnepeltünk, a Pátriából nyugdíjba ment kollégák közül több mint ötvenen jöttek el a rendkívül jó hangulatú rendezvényre. A nyugdíjas kollégák alapozták meg azt, hogy most itt lehetünk, hiszen a százharminc év nem csupán a most itt dolgozó négyszáz munkavállaló érdeme, hanem az elődeink teljesítményére épülő közös eredmény.

A jubileumot több hónapon át tartó rendezvénysorozattal ünnepeljük. December 20-án lesz a következő esemény, ezúttal egy kulturális programra invitáljuk a Pátriás csapatot.

Kívánunk további sikereket és töretlen fejlődést a Pátia Nyomdának!

